

Sommar i P4 Väst med Maria Wallin

Vad händer med den politik – som inte bygger på solidaritet?
När politik blir att göra det som är bäst – för dom som är flest,

frågar [Maria Wallin i sitt sommarprogram den 1 juli 2013](#)

Nedan finns hela texten inklusive länkar:

Hej!

Välkommen till Sommar i P4 Väst med mig Maria Wallin.

Jag är redaktör för tidskriften SocialPolitik. Men det var här [på Radio Väst i Uddevalla] jag började som journalistpraktikant i januari 1981.

Japp, det är längesen.

Jag minns när vi bestämde att det fick vara *slut* på långa nyhetsinslag. Inget fick vara längre än – 3 minuter och 45 sekunder. I dag har vi hela nyhetssändningar på 3 minuter – med inrikes, utrikes och väder.

Då – när jag kom hit första gången – hade jag bott i Eriksberg på Bokenäset utanför Uddevalla av och till och jobbat flera somrar på Orreviks barnkoloni i samma by.

Med mig hit hade jag göteborgsbarnens favoritmusik... Ebba Grön, Gyllene Tider och Nationalteatern förstås. Vi kunde alla texter och sjöng o hoppade med:

[Barn av vår tid med Nationalteatern]

På Orrevik försökte vi segla på månen tillsammans – på ett annat sätt och den gamla kåken gungade ständigt av musik hela 70-talets fantastiska sound-track – ur högtalare överallt. Men också när vi gjorde egen musik från tummade häften, och alltid ute vid lägerelden, på hajk.

Vi byggde vindskydd, fixade eldstad, grillade korv, badade och somnade till de sista tappra tonerna av Maria går på vägen.

Vaknade när solen började värma sovsäcken, klev över den sista sotiga korven ner till morgondoppet. Gjorde frukost med svettig ost.

Myror, tallbarr, myggbett.

Många hade aldrig sovit ute och aldrig så – under vindskydd, sida vid sida – med stjärnhimlen ovanför talltopparna.

Som jag minns det var det alltid vackert väder...

eller – att det ordnade sig ändå...

Vi drev hela stället tillsammans med barnen. Vi lagade maten, städade, tvättade – i arbetslag – med ledare, äldre barn och yngre...

och alla såg att alla kunde och att alla behövdes. Och jämställdheten var såklart självklar:

[Åh Kalle med Röda bönor]

Skånska Röda bönor. Vi skrålade också Ååå tjejer, Vi kan, vi vill, vi tors...

Och vi kunde och vi tordes. Vi brudar körde motorbåten, svingade yxan och skrämde inte nån.

Feminismen omfattades av alla, tämligen okomplicerat.

DET ingick också i den medvetna pedagogiken, annorlunda vuxna – som ställföreträdande föräldrar, lärare och kompisar – samtidigt.

Och barnen testade positiva roller, lärde sig bidra, blev litade på – och växte. Det var semester, det var skollov – och ändå på allvar.

För många många – stor som liten – finns de här somrarna kvar inom oss fortfarande – en känsla av tillhörighet, delaktighet, solidaritet...

"Det var la enda gången man fått uppleva lite kärlek" sagt av en medfaren A-lagare några decennier senare.

Orreviks
barnkoloni
i
Bohuslän.
Bild:
Kalle
Andersson

[Läs mera och se bilder från Orrevik](#) då, men också nu.

För sedan mer än 20 år står Orreviks barnkoloni och förfaller, ägd av Göteborgs stad, men inte använd till någonting. Färgen flagnar, slyn växer hög framför trappan.

I backen ner mot havet går inte längre att ta sig fram – alltmedan "betongens ungar" går kvar i stan. Ingen åker till landet hela dagen... eller som vi alltid sjöng till kollo hela dagen...

Jag är en liten gosse ifrån staden, Pugh Rogefeldt och Laleh i en låt full av sommar...

och även om det är sommarlov måste jag få prata LITE om skolan.

Jag påstår inte att det var bättre förr. Däremot att den senaste skolreformen *inte* gjort skolan bättre.

Den infördes utan att det fanns läroböcker framme och lärarna har haft fullt upp av att försöka följa alla nya direktiv. Så till den milda grad att en lärare i vintras benämnde sig själv som *tjänsteman*.

Vad händer med pedagogiken när lärare uppfattar sig som tjänstemän?

Det är väl ändå inte Jan Björklund som är uppdragsgivaren?

Det måste väl ändå vara *barnen*! Och om perspektivet fick vara barnens skulle väl lärare hellre se sig som just *pedagoger*!

[Vetenskapsradion frågade nyligen](#) landets tongivande pedagogikforskare och alla var rörande överens: Det är tjänstemännen på utbildningsdepartementet,

som ligger bakom det nya betygssystemet. Inte pedagogikforskare eller deras resultat.

Det finns nämligen ingen – varken svensk eller internationell forskning som visar att en förändring av betygssystemet förbättrar elevernas prestationer.

Jag tror inte heller att alla dessa prov, allt detta mätande och rangordnande gör att eleverna garanterat *lär* sig mera.

Utan att vi fått barn som taktiskt tuggar i sig det dom har fått i läxa. Utan sammanhang, samband eller fördjupade kunskaper – så att man förstår, då återstår att dunka in svaren och leverera dem vid provet nästa dag.

Nej, jag tror på pedagogik som bygger på delaktighet, nyfikenhet och egna efterforskningar.

Eget skapande. Resonemang kring slutsatser. Kritiskt tänkande. En [studie vid Göteborgs universitet](#) visar att skolan prioriterar att reproducera kunskap – framför kritiskt tänkande, alltså korvstoppling – som i den gamla skolan – mitt i ett flödande informationssamhälle. I stället för att försöka lära elever hur man kan förstå vad som kan vara sant eller rent av falskt eller kanske t o m propaganda!

Men – Utbildningsdepartementet kanske vill ha det så...?

[Another brick in the wall, Pink Floyd]

Pink Floyd mitt i ett gott solo på Another brick inte the wall...

Jag vill inte ropa

Hey teacher leave those kids alone!

Jag vill ropa

Hey Björklund leave those teachers alone!

Du lyssnar till Sommar i P4 Väst Maria Wallin heter jag.

I en liten fiskarstuga på Södra Röd på Hamburgö växte min farmor Hedvig upp med mamma Augusta och två yngre systrar. Pappan dog när flickorna var små. Och det var inte lätt att klara familjen för Augusta. När hennes syster kom på besök från

Chicago – i fin klänning, i hatt och handskar. Då var det lätt att tänka, att sömmerska i Amerika det kunde Hedvig också bli. Redan då hade över en miljon svenskar emigrerat.

Så, så blev det bestämt.

Men att de tog med sig *minstingen* också? Olga. Bara 7 år gammal.

Precis det frågar sig Olga... när vi träffar henne i Chicago 70 år senare...

Why me? Varför fick jag inte stanna hos min mamma? Jag var ju bara ett barn...

Olga skulle aldrig återse, varken sin mor eller Sverige. Hon blev kvar där som "white trash" i en sliten förort. Så liten och tunn i den nersuttna soffan i ett obeskrivligt skräpigt hem.

Alla fick det inte bättre i det Nya landet...

Min farmor och farfar, Hedvig och Carl träffades i den stora svenskkolonin i Chicago. När de åkte hem på bröllopsresa, blev farfar så sjösjuk att han aldrig ville korsa Atlanten igen. Så de nygifta slog sig ner i Carls hemtrakter. Han hade lärt sig stycka kött på slakthusen i Chicago och öppnade slakteri och charkuterifabrik i Falköping.

Ibland kan jag tänka vad som hänt om farfar inte blivit sådär sjösjuk...

Då hade min pappa aldrig kunnat uppvakta den nya unga kontoristen... och hur hade mina gener kopplat ihop sig då?

Om jag ens fått Min stund på jorden.

Nej... Jag har inte gjort ett dyft för att just jag skulle få födas, just här, just nu... som medborgare i Sverige – ett av världens rikaste länder, tämligen demokratiskt och okorrumpert – och – hoppas jag – på väg mot att bli ännu mera jämställt. – ekonomiskt, etniskt, köns- och åldersmässigt.

Jag har bara haft tur i livets stora lotteri... Precis som du och du... Något som bör ge oss en stor ödmjukhet inför andra som inte haft det.

I Bokenäs asylboende möter vi i bygden flyktingar från Syrien, Somalia, Pakistan... och många, många andra länder. Det är förskräckliga villkor som har lämnat bakom sig. Här lever de i månader av ovisshet – i väntan på beslut. Långt ifrån alla får stanna.

Och ändå blir man ofta glad när man är där på besök, känner sig så levande. Det blir möten människa till människa – bortom språk och öde.

Vi är långt över 50 e-postadresser i ett nätverk runt asylboendet. Frivilliga undervisar svenska ett par gånger i veckan. Det samlas in husgeråd, kläder. Och möbler till dem som fått uppehållstillstånd och till o med lägenhet.

Vi har fester och olika evenemang i Bygdegården, vi bjuder in till Teaterlada och församlingshem...

Och jag vill påstå att Bokenäs fått något att samlas kring på ett sätt som är ganska ovanligt nuförtiden. Jag tror att också DET har något med en känsla av solidaritet att göra.

Vi skulle kunna vara ännu fler, vi skulle kunna hälsa på ännu mer, göra mer, men var och en bidrar med det man kan.

Du lyssnar till Sommar i P4 Väst med mig Maria Wallin

Nu Alf Hambes Odyssevs

med Hanne Juul trio,

där Mats Bjarki Gustavii är pianist och Joakim Rolandson jazzsaxofonist

och Hanne Juuls sång förstås.

[Odyssevs, Hanne Juul Trio]

NYHETER 15.30

DEL 2: Du lyssnar på Sommar i P4 Väst med mig Maria Wallin.

Jag är redaktör för tidskriften SocialPolitik, partipolitiskt obunden och fackligt fristående.

Det är jag som är *redaktionen*. Den är i mitt soffhörn – och bidrar till stöket i vårt vardagsrum.

Tack vare IT-tekniken kan jag sitta i Bokenäs och göra tidning

och leda Arvsfondsprojekt.

När jag lyfter blicken ser jag ett stycke av havsviken. På lunchen kan jag gå ner till klipporna med kaffetermos och lyssna på vågskvalp.

Sen har jag kontakt med resten av världen i min dator. Det väller in pressreleaser, rapporter, politiska utspel, avhandlingar, protester, artiklar, tips, och ibland förtvivlade nödrop.

Särskilt sen vi publicerade Onådiga luntan.

Men innan jag berättar mera om den: Patti Smith:

[Patti Smith: Because the night belongs to lovers]

Det var såhär:

I snart 20 år har vi gjort tidskriften SocialPolitik – med en stor del ideell kraft. Sen 2007 har presstödet sänkts varje år – nu får vi 64% av vad vi hade då. Vi var tvungna lägga om kursen.

Men jag hade också börjat tröttna på hur journalistiken alltid *tolkar*, väljer bort och kortar i människors berättelser.

Jag ville vi skulle lära ut *verktygen*, skapa en *arena* – för att man ska kunna berätta själv.

Ge sig in i samhällsdebatten med egna erfarenheter och sin egen kunskap.

Så vi sökte, och fick – i samarbete med ett 10-tal brukarorganisationer, medel från **Arvsfonden** till projektet **SocialAktion**.

Vi gjorde en ny hemsida – socialaktion.nu

Vi startade studiecirklar i skrivande, web-publicering och retorik i Göteborg och Stockholm – och från i höst även i Lund/Malmö.

Och en väldig aktivitet har utbrutit: texter publiceras på nätet och i SocialPolitik. Människor vågar tala inför publik, sätta ord på sina erfarenheter, föra ut sina åsikter.

Alla har med sig olika perspektiv in i cirkelarna, det är studenter, yrkesverksamma och brukare – eller

erfarenhetsexperten som vi också säger.

Förra våren föreslog en deltagare att vi skulle starta ett *Upprop* på socialaktion.nu *Berätta hur du har det!*

För utförsäkrade, arbetslösa eller personer i olika sysselsättnings-arrangemang.

Och människor skrev. Fasansfulla berättelser – om hur de slagits ut på grund av de nya hårdare reglerna inom socialförsäkringen. Hur de blivit ännu sjukare, helt utfattiga, i vissa fall hemlösa. Hur deras barn far illa.

Men också – hur dåligt de bemötts av myndigheterna.

Vi ställde samman alla dom här bidragen i [*Onådiga luntan, Berättelser från dom som ställts utanför*](#) och den 19 februari överlämnade vi den till Socialförsäkringsutredningen.

Den spreds i vida kretsar inom sociala medier och finns fortfarande att ladda ner på våra hemsidor.

MEN:

Ingenstans i press /radio /tv nämndes alla dessa människors förtvivlade och rasande beskrivningar av sina livsvillkor.

Det har fått mig att fundera på vad som hänt med journalistiken.

Vad det är som gör att när över 70 människor berättar om sin yttersta utsatthet uppmärksammas det inte alls?

Hur kan det komma sig att den förfärande bild alla dessa sammantaget ger av vårt samhälle inte anses viktig?

Stämmer det inte med mediedramaturgin där man hellre vill ha ett "offer" i taget?

Eller handlar det om att redaktioner vill ha "egna nyheter"? Det är ju tecken på en kaxig journalistik med egna avslöjanden...

Fast – samtidigt har dom ju samma nyheter allihop hela tiden?

Nej... men...

Vad händer med mediebevakningen och samhällsdebatten när alla väljer bort röster som INTE har egna vägar in till Maktens mikrofoner?

För vilka är det som kommer till tals på debattsidor och i morgonsoffor? Vilka är det som får kommentera i radio och tv? Jo, politiker, beslutsfattare, experter, ledare inom näringsliv och forskning – dvs ELITEN!

Men det vanligt folk har att berätta, det tolkas och silas genom reportrar, människor blir illustrerande EXEMPEL för att bilda en ny utredning, ge kött och blod åt ny statistik. Efter Gunnar Danielsson ska jag berätta om Aktuellt den 25 april.

[Gunnar Danielsson Det ska vara tyst i Sverige]

Gunnar Danielsson Det ska va tyst i Sverige, i Sommar i P4 Väst med mig Maria Wallin och tyst var det, men schysst... nää!

När vi hade lämnat Onådiga luntan till regeringskansliet och skickat ut pressreleaser till alla redaktioner vi kunde komma på, så blev det helt tyst.

Men två månader senare kom Inspektionen för socialförsäkringen med en ny rapport – med mera kritik mot myndigheterna, och skrev att regeringens nya sjukregler var ett misslyckande.

Då ringer Studio Ett och Aktuellt för att få kontakt med någon som skrivit i luntan.

I Studio Ett satt Monica Armini i direktsändning, det blev bra.

Men Aktuellt lät bara en kvinna säga några korta meningar och gå o hämta rapporten i brevlådan – som om Inspektionen hade skickat den till henne!

Hela inslaget var i o f s korrekt men oerhört kort och man fick verkligen vara påläst för att hänga med.

Men det jag vänder mig emot är att använda människor för att *bilda*! Som en illustration.

Folk måste få lov att komma till tals!

Bli hörda och respekterade för det man har erfarenhet och kunskap om.

För: Vad händer när reportrar sitter där med goda löner och innerstadsperspektiv?

Det hörs att dom inte anar hur det ÄR att leva på 4 500 kronor i månaden, eller kanske 8 000 eller 10 000 – innan skatt.

Vad händer med politiken? när folkvalda kan ha uppemot 65 000 i månaden o hög pension redan efter 55?

Vad händer med deras förståelse för dem som lever i det vi kallar utanförskap? Vad händer med alla beslut som dom ska fatta – om den förståelsen inte finns!?

Och det... det gäller båda sidor i blockpolitiken!

Vad händer när vi – den stora medelklassen får mer i plånboken, med vår empati, vår ödmjukhet...

O vad händer med **solidariteten** inför den tiondel i Sverige som INTE fått ökade inkomster.

Mer än var tredje ensamstående mamma har fått sänkt levnadsstandard sen 2007.

DEN tiondelen vinner man inga val på. Det gör man på den STORA väljarkåren med ROT och RUT och jobbskatteavdrag.

Och Vad händer med framtiden? När 50 000 barn växer upp hos mammor som fått det ännu fattigare. Och när tusentals giftasvuxna unga inte får jobb, inte får bostad?

Jag tror vi behöver lite blues

[Eric Clapton Nobody knows you when you're down and out /Unplugged]

Är det inte JUST när vi är down and out som vi ska finnas där för varann!

Eller?

Vad händer med den politik – som inte bygger på solidaritet?

När politik blir att göra det som är bäst – för dom som är flest... Är det ens demokrati?

Vi vill inte ha envælde – även till en snäll och omtänksam enväldshärskare har vi sagt: Nej tack!

Men en demokratisk majoritet utan solidaritet? Räcker det?

I samarbete med Socialhögskolan i Göteborg håller vi en [Fattigdomskonferens – i barnens perspektiv](#) den 13 september med **Susanna Alakoski** och en lång rad intressanta föreläsare
Du är också välkommen!
Så länge platserna räcker...

Bara en sak till:

Jag tror vi måste börja prata om sociala investeringar! Allt är inte kostnader inom skola, vård, omsorg – eller ens kultur!
Tidigt gjorda satsningar är – precis som i näringslivet – investeringar för framtiden.
För att samhället ska bli bättre – för oss alla...

Maria Wallin heter jag. Med Lisa Nilsson och toner från varmare breddgrader
önskar jag dig en solig, skön, lång och ledig sommar.
Stort tack för att du lyssnat!

[Lisa Nilsson Wave]

Lyssna till Sommar i P4 Väst den 1 juli kl 15.05-16.00 med Maria Wallin

Extra-länkar:

[Mötet med Kristina](#) eller hur jag kom att börja jobba med SocialPolitik

[Patti Smith i SVT 1976](#)